

BÁO CÁO BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CHĂM SÓC, NUÔI DƯỠNG, GIÁO DỤC TRẺ MẦM NON

Tên biện pháp: “Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non”

(Tham gia Hội thi giáo viên dạy giỏi cấp trường)

Năm học 2024-2025

I. Mở đầu

1. Lý do chọn đề tài

Như chúng ta đã biết, ở trường mầm non trẻ được tham gia vào rất nhiều các hoạt động như: Học tập, ăn, ngủ, vui chơi, vận động. Trong đó hoạt động vui chơi là hoạt động chủ đạo. Thông qua hoạt động vui chơi trẻ tái tạo lại xã hội của người lớn, được bắt chước người lớn làm một số công việc đơn giản. Khi chơi trẻ được trao đổi các kỹ năng giao tiếp, các kỹ năng hoạt động nhóm, trao đổi, trình bày, lắng nghe, thảo luận, chia sẻ niềm vui với bạn bè. Khi tham gia hoạt động góc, trẻ được thực hành, trải nghiệm, khám phá những điều mới lạ xung quanh nhằm củng cố và phát triển kiến thức, kỹ năng xã hội. Vì thế chúng ta cần thấy được việc tổ chức các trò chơi cho trẻ là rất quan trọng và có ý nghĩa giáo dục to lớn đối với trẻ.

Trong thực tế, tôi quan sát trẻ trong những giờ hoạt động vui chơi, tôi thấy nhiều trẻ chưa có nề nếp khi chơi, trẻ còn mất trật tự, nhốn nháo, chưa có tinh thần hợp tác, giao lưu và chia sẻ, thời gian trẻ hứng thú chơi trong 1 góc không dài, dẫn đến kết quả và sản phẩm tạo ra sau mỗi buổi chơi chưa đạt hiệu quả cao.

Chính vì vậy, tôi luôn trăn trở tìm tòi các biện pháp để tổ chức hoạt động góc một cách có hiệu quả. Vì thế, tôi đã chọn đề tài nghiên cứu “Một số biện pháp giúp trẻ 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non” nhằm khắc phục những hạn chế trên.

2. Đối tượng nghiên cứu

Trẻ mẫu giáo 4 tuổi B3 trường mầm non Trường Thọ - huyện An Lão – Hải phòng.

3. Mục tiêu của biện pháp

Qua đề tài nghiên cứu giúp giáo viên có thêm kinh nghiệm, linh hoạt, sáng tạo hơn khi tổ chức hoạt động góc, tích cực sưu tầm, thu thập các nguyên liệu để làm đồ dùng sáng tạo cho trẻ hoạt động.

Giúp trẻ hứng thú, tích cực hoạt động hơn trong giờ hoạt động góc. Nhằm hình thành cho trẻ có nề nếp, có kỹ năng chơi trong hoạt động góc. Giúp trẻ phát triển khả năng giao tiếp, biết hợp tác, đoàn kết, chia sẻ, thảo luận nhóm khi chơi, nhằm phát huy hết khả năng của trẻ để đạt kết quả cao hơn.

II. NỘI DUNG

1. Thực trạng

Năm học 2024-2025, tôi được nhà trường phân công chủ nhiệm lớp 4 tuổi B3, trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục trẻ, tôi thấy có một số thuận lợi và khó khăn như sau:

*** Thuận lợi**

- Nhà trường quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, đồ dùng đồ chơi cho các lớp.
- Giáo viên yêu nghề mến trẻ và luôn quan tâm đến trẻ, tích cực học hỏi để nâng cao trình độ chuyên môn.
- Trẻ ngoan, lễ phép, mạnh dạn và đi học thường xuyên.
- Phụ huynh luôn quan tâm, đồng hành cùng cô để chăm sóc giáo dục trẻ.

Tuy nhiên bên cạnh những thuận lợi, tôi còn gặp phải những khó khăn trong quá trình thực hiện.

*** Khó khăn:**

- Việc sắp xếp tạo môi trường lớp chưa khoa học, đồ dùng đồ chơi, nguyên vật liệu còn hạn chế chưa phong phú, đa dạng.
- Một số trẻ chưa học qua lớp 3 tuổi, vì vậy trẻ chưa có kỹ năng chơi.
- Trẻ chưa mạnh dạn tự tin, hiếu động nên việc tập trung, chú ý, nề nếp của trẻ chơi ở các góc còn hạn chế, nhiều trẻ chưa hứng thú chơi ở góc trong thời gian dài.
- Một số phụ huynh còn chưa hưởng ứng các phong trào của lớp.

Từ những thuận lợi và khó khăn trên, tôi đã mạnh dạn áp dụng “Một số biện pháp giúp trẻ 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non”

2. Cơ sở lý luận

Với trẻ mầm non hoạt động góc là các hoạt động của trẻ được diễn ra tại các góc chơi trong lớp, hoạt động góc đóng vai trò đặc biệt quan trọng, giúp trẻ được thực hành, trải nghiệm, khám phá những điều mới lạ, nó không chỉ là phương tiện giáo dục trí tuệ, đạo đức, lao động, thẩm mỹ và thể lực cho trẻ mà nó còn hình thành cho trẻ một số phẩm chất tốt cần thiết cho hoạt động học tập sau này của trẻ. Hoạt động góc được phân bổ như một hoạt động chính trong ngày, thông qua hoạt động góc giúp trẻ rèn luyện trí nhớ, tính quan sát, kỹ năng phân biệt, so sánh, giúp trẻ ghi nhớ và khắc sâu kiến thức. Chơi hoạt động góc còn giúp trẻ thể hiện tình cảm, mối quan hệ tốt giữa trẻ với bạn, trẻ biết giao lưu, hợp tác, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau khi chơi, từ đó hình thành các kỹ năng chơi cho trẻ, thông qua các trò chơi: Bán hàng, nấu ăn, bác sỹ, xây dựng... trẻ được tập làm người lớn, được thể hiện vai chơi, thỏa sức sáng tạo khi chơi, sáng tạo ra nhiều sản phẩm đẹp khi chơi.

3. Áp dụng các biện pháp

Từ những thực trạng trên tôi đã mạnh dạn đưa ra “Một số biện pháp giúp trẻ 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non” gồm những biện pháp sau:

3.1. Lựa chọn các góc chơi phù hợp với trẻ

Mỗi độ tuổi có mức độ nhận thức và khả năng chú ý khác nhau. Chính vì vậy các góc chơi trong lớp cũng cần phải được lựa chọn phù hợp với từng độ tuổi. tôi đã dựa vào mức độ nhận thức và khả năng chú ý cũng như tâm sinh lí của lứa tuổi mẫu giáo nhờ để lựa chọn các góc chơi sao cho phù hợp, cụ thể:

- Khi lựa chọn các góc chơi cho trẻ mẫu giáo nhờ tôi thực hiện theo các tiêu chí sau:
 - + Phân chia các góc chơi trong lớp phù hợp: các góc tĩnh sắp xếp liền với nhau, các góc động sắp xếp liền với nhau.
 - + Không được sắp xếp góc động - tĩnh xen nhau sẽ làm ảnh hưởng đến hoạt động của trẻ.

VD: Góc xây dựng gắn với góc bán hàng để trẻ có thể đi lại dễ dàng thuận tiện, khi trẻ chơi trẻ không phải đi lại nhiều làm ảnh hưởng đến góc chơi của bạn.

Góc học tập được đặt gần với góc tạo hình ở nơi yên tĩnh.

+ Bên cạnh việc sắp xếp các góc chơi trong lớp hợp lý, tôi còn trang trí các góc chơi phù hợp với chủ đề. Tôi trang trí góc theo 2 mảng:

Mảng tường cung cấp tri thức là phân trang trí giúp trẻ nhận biết đây là góc gì?

Bảng chơi mở nơi trẻ được hoạt động theo sở thích cá nhân phù hợp với chủ đề, trẻ nhìn vào sẽ biết chơi theo chủ đề gì?

VD: Ở chủ đề “Bản thân” tôi làm một số hình ảnh lô tô về các trang phục: quần áo, giày dép, mũ... để trẻ chơi.

+ Tùy vào từng chủ đề cho trẻ chọn góc chơi phù hợp, ví dụ: ở chủ đề “Bản thân, Gia đình, Nghề nghiệp” trẻ sẽ chơi ở góc bé em; Còn với những chủ đề “Động vật, Thực vật... Trẻ sẽ không chơi góc Bé em”

+ Chia diện tích cho các góc chơi một cách hợp lý, chẳng hạn góc xây dựng chiếm nhiều vị trí nhất.

VD: Ở chủ đề “Thế giới thực vật” tôi cho trẻ xây vườn thú và trẻ sắp xếp thành từng khu như: cây ăn quả, vườn hoa, vườn rau...

+ Bố trí bàn ghế, đệm, gối... phù hợp với từng góc (như góc bán hàng, bác sỹ, đọc sách, bé em)

3.2. Trang trí các góc mở trong lớp học để gây ấn tượng cho trẻ

Ấn tượng đầu tiên tác động vào trẻ là những đồ dùng trang trí xung quanh lớp học. Vì vậy, đồ dùng đồ chơi, nguyên học liệu phải đa dạng, phong phú, dễ lấy và dễ cất, phải có nhiều đồ dùng để trẻ được khám phá, trải nghiệm và sáng tạo khi chơi. Đồ dùng đồ chơi phải là những đồ thật, màu sắc đẹp, thiết kế các hình ảnh ngộ nghĩnh, đáng yêu gần gũi với trẻ thì mới thu hút được trẻ.

VD: Góc xây dựng thì có quần áo, mũ của bác xây dựng, có bay, bàn xoa thật để trẻ hoạt động. Trẻ chơi rất hứng thú.

- Hay góc nấu ăn: tôi chuẩn bị những đồ dùng thật như: ấm siêu tốc, nồi cơm điện, cối chày thật, lạc, vừng, đu đủ, rau thơm thật để trẻ chơi nấu ăn, trẻ được lạo đu đủ, giã lạc, chọn rau... như vậy tôi thấy trẻ rất hứng thú.

- Hoặc góc bé em, tôi chuẩn bị đồ dùng máy sấy tóc, gương, lược, thau chậu thật.

Ngoài ra tôi còn sử dụng những hình ảnh do trẻ tự vẽ và tô màu để trang trí các góc. Từ đó tạo cho trẻ sự gần gũi và hứng thú tham gia hoạt động góc vì nó là sản phẩm của trẻ, trẻ tạo ra nó chơi với nó và thực hiện cách trang trí theo sự hướng dẫn của cô.

3.3. Làm đồ dùng, đồ chơi tự tạo trong các góc chơi

Tư duy của trẻ mẫu giáo thường gắn liền với suy nghĩ và hành động theo hứng thú trước mắt. Vì vậy sự chuẩn bị đồ dùng của cô là hình thức hấp dẫn để trẻ khám phá và tham gia vào các vai một cách cụ thể. Nhờ có đồ dùng, đồ chơi sáng tạo sẽ thu hút trẻ tham gia vào các góc chơi. Mỗi góc chơi có 1 hoặc nhiều loại đồ dùng, đồ chơi tương ứng mà thiếu nó thì không thể tiến hành được.

Với những chất liệu đơn giản, dễ kiếm tìm, dễ sưu tầm như bìa cát tông, lịch cũ, giấy màu, vải vụn, len, xốp... tôi đã tạo ra các đồ dùng, đồ chơi sinh động, phong phú, đẹp, hấp dẫn trẻ.

VD: Góc sách truyện: Tận dụng vải vụn để khâu thành những con dỗi ngộ nghĩnh cho trẻ kể chuyện., tận dụng giấy thừa, các tờ lịch cũ cô giúp trẻ đóng thành các quyển sách, sau đó cho trẻ sưu tầm tranh ảnh cắt hoặc xé dán vào, mỗi trẻ cảm nhận được cái đẹp riêng về quyển sách mình tự làm. Góc nấu ăn: tôi tạo các món ăn từ đất nặn: thịt bò, xôi đỗ. Các món nem: túi nilong để làm vỏ quần nem, giấy màu vụn, xốp màu vụn làm nhân nem. Góc xây dựng: Tôi chuẩn bị những cảnh cây, cảnh hoa, lá rời để cho trẻ tự ghép thành cây.

+ Tạo cây: cây dừa, cây vạn tuế, dùng giấy bìa cũ làm thân, xốp làm lá.

+ Làm hàng rào: dùng thìa sữa chua xếp chéo và xốp màu xanh làm cỏ.

Góc học tập: Tôi sử dụng những hình ảnh trẻ vẽ và tô về các trang phục để trang trí góc. Để tạo cho trẻ sự gần gũi và trẻ hứng thú vì nó là sản phẩm của trẻ, trẻ tạo ra, chơi với nó và thực hiện cách trang trí theo sự hướng dẫn của cô.

3.4. Rèn luyện kỹ năng chơi ở các góc cho trẻ

Khi trẻ hoạt động góc có nghĩa là trẻ đang tái tạo lại cuộc sống của người lớn, trong khi chơi trẻ được giao tiếp với nhau, trao đổi thỏa thuận, thương lượng cùng nhau. Vì vậy trẻ phải có kỹ năng chơi và có kiến thức, kỹ năng sống...

VD: Khi đóng vai bác sỹ thì trẻ bắt chước bác sỹ: Mặc quần áo bule, hỏi thăm bệnh nhân đau ở đâu, bác sỹ đánh dấu ghi vào sổ y bạ, sau đó khám cho bệnh nhân như đeo tai nghe, đo huyết áp, tiêm..., khi gặp bệnh nhân thì bác sỹ tươi cười ân cần, chu đáo hỏi thăm bệnh nhân và bán thuốc.

VD: Khi chơi nấu ăn thì trẻ phải biết làm một số công việc như: đi chợ, rửa sạch, gọt vỏ, thái nhỏ, băm dã, nấu...

VD: Khi chơi bán hàng thì trẻ biết người bán hàng sẽ phải niềm nở, tươi cười, chào khách đến mua hàng và biết cân đo, thu tiền và trả tiền thừa... còn người bán hàng thì phải biết thỏa thuận giá và trả tiền...

Ở các góc chơi tôi làm nội quy góc để khi trẻ tham gia vào các góc thì biết cách chơi, luật chơi, số lượng người chơi... nhằm phát triển toàn diện nhân cách và trí tuệ cho trẻ.

3.5. Phối hợp với phụ huynh

Phối hợp giữa giáo viên với phụ huynh là một việc rất quan trọng. Bởi việc giáo dục trẻ mầm non là sự phối kết hợp giữa gia đình và nhà trường. Các kiến thức trẻ tiếp thu được sẽ được khắc sâu hơn nếu cả gia đình và cô giáo cùng dạy trẻ.

Thường xuyên trao đổi với phụ huynh về tình hình của trẻ ở lớp cũng như ở nhà, đặc biệt là tuyên truyền phụ huynh tham gia ủng hộ các nguyên vật liệu, đồ dùng đồ chơi theo từng chủ điểm học.

VD: Ở lớp tôi có trường hợp cháu Đức Hòa, Đức Thuận, Vũ Đàm, Hữu Bảo hiếu động trong khi chơi góc cùng bạn, tranh giành đồ chơi và đánh bạn. Khi phụ huynh đến đón tôi đã trao đổi với phụ huynh cùng cô giáo nhắc nhở cháu, sau một thời gian các cháu đã thay đổi biết nhường bạn trong khi chơi.

Tôi tranh thủ những giờ đón và trả trẻ để cùng phụ huynh trao đổi và tìm ra những biện pháp hữu hiệu giúp trẻ hoạt động góc một cách tích hợp hơn và sưu tầm những đồ dùng, đồ chơi để phục vụ cho các góc chơi.

*** Ưu điểm và hạn chế của biện pháp**

Sau khi áp dụng các biện pháp trên vào vào thực tế tôi thấy có ưu điểm và hạn chế như sau:

- *Ưu điểm:*

+ Biện pháp dễ thực hiện, cho hiệu quả thiết thực.

+ Khi áp dụng các biện pháp giúp trẻ hứng thú, tích cực hơn và sáng tạo khi tham gia hoạt động vui chơi.

+ Bên cạnh đó hình thành cho trẻ có kỹ năng chơi, kỹ năng giao tiếp cũng như việc lĩnh hội các kỹ năng sống.

- *Hạn chế:*

Trong quá trình áp dụng các biện pháp trên vào tổ chức hoạt động vui chơi cho trẻ có nhiều ưu điểm tuy nhiên vẫn còn hạn chế đó là:

+ Một số trẻ hiếu động thường hay chưa chú ý, còn mải nghịch khi thấy những đồ dùng mới lạ.

+ Một số trẻ còn mất trật tự khi chơi.

Tôi sẽ tiếp tục khắc phục hạn chế ở trên, tôi sẽ rèn trẻ mọi lúc mọi nơi bằng cách đưa ra các hình thức khác nhau.

*** Kết quả đạt được sau khi thực hiện biện pháp**

Sau thời gian áp dụng: “Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non” tôi đạt được một số kết quả như sau:

** Về phía trẻ:*

- Trẻ hứng thú và tích cực tham gia hoạt động hơn, trẻ sáng tạo trong khi chơi.

- Đa số trẻ có kỹ năng chơi.

- Trẻ có cơ hội tham gia trải nghiệm, khám phá và sáng tạo khi chơi.

- Trẻ chơi nhẹ nhàng, biết lấy và cất đồ dùng đồ chơi gọn gàng.

(Bảng khảo sát trước và sau khi thực hiện biện pháp - Phụ lục)

** Về phía giáo viên:*

- Tôi có thêm kinh nghiệm hơn trong việc tạo môi trường hoạt động góc cho trẻ.

- Sắp xếp, bố trí góc chơi phù hợp.

- Suu tầm đồ dùng đồ chơi phong phú đa dạng cho trẻ hoạt động.

- Tạo được cơ hội cho mọi trẻ tích cực hoạt động, trải nghiệm và sáng tạo khi chơi.

** Về phía phụ huynh:*

- Kết hợp chặt chẽ với giáo viên trong việc chăm sóc và giáo dục trẻ.

- Luôn ủng hộ phong trào của lớp, phụ huynh ủng hộ đồ dùng, đồ chơi, nguyên học liệu cho trẻ hoạt động.

III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Đánh giá khả năng triển khai rộng rãi của biện pháp

- Các biện pháp trên khi áp dụng tại lớp 4B3– Trường mầm non Trường Thọ nơi tôi công tác tôi thấy rất hiệu quả và có thể triển khai áp dụng tại các trường mầm non trong toàn huyện.

2. Bài học kinh nghiệm

- Tôi có thêm kinh nghiệm hơn trong việc tạo môi trường hoạt động góc cho trẻ. Biết cách tạo không khí vui vẻ trong giờ hoạt động vui chơi cho trẻ.

- Bản thân cảm thấy rất vui và thấy yêu nghề, mến trẻ hơn.

- Thường xuyên trao đổi, phối kết hợp với phụ huynh cùng chăm sóc và giáo dục trẻ phù hợp và đạt hiệu quả tốt nhất.

3. Đề xuất - kiến nghị:

- Đối với tổ chuyên môn, thường xuyên tổ chức chuyên đề “Tổ chức hoạt động góc cho trẻ “ cho giáo viên học hỏi, trao đổi kinh nghiệm.

- Đối với nhà trường, tạo điều kiện cho giáo viên tham quan, học tập dự giờ bạn bè đồng nghiệp để nâng cao trình độ.

- Đối với cấp Sở, phòng thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng cho giáo viên học tập về công tác nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ.

Trên đây là báo cáo thuyết trình “Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi hứng thú, tích cực tham gia hoạt động góc ở trường mầm non” của tôi. Rất mong nhận được sự nhận xét, đánh giá của Ban giám khảo để báo cáo thuyết trình của tôi được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Trường Thọ, ngày 5 tháng 11 năm 2024

NGƯỜI DUYỆT

TÁC GIẢ

Nguyễn Thị Lan Hương

Nguyễn Thị Thu

**NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ CỦA LÃNH ĐẠO
TRƯỜNG MẦM NON TRƯỜNG THỌ**

IV. Phụ lục

Bảng 1: Khảo sát đầu năm

STT	Tiêu chí đánh giá	Số trẻ đạt	Tỷ lệ %
1	Số trẻ hứng thú, tích cực hoạt động	15/28	54
2	Số trẻ có kỹ năng chơi tốt	10	36
3	Số trẻ biết lấy và cất đồ chơi gọn gàng	14/28	50

Bảng 2: Kết quả đối chứng sau khi áp dụng các biện pháp

STT	Tiêu chí đánh giá	Số trẻ đạt	Tỷ lệ %
1	Số trẻ hứng thú tích cực hoạt động	28/28	100
2	Số trẻ có kỹ năng chơi tốt	22	78
	Số trẻ biết lấy và cất đồ chơi gọn gàng	26/28	93

MỘT SỐ HÌNH ẢNH MINH HỌA

Cách sắp xếp góc chơi theo, và trang trí góc theo chủ đề: “Bản thân”

Một số hình ảnh trẻ chơi góc bán hàng

Một số hình ảnh trẻ chơi góc sách truyện

Một số hình ảnh trẻ chơi xây dựng

Hình ảnh trẻ chơi góc học tập

Hình ảnh trẻ chơi các bác sỹ

Hình ảnh trẻ chơi các góc kỹ năng

Hình ảnh trẻ chơi các góc bé em

Hình ảnh trẻ chơi nấu ăn

Hình ảnh trẻ chơi góc nghệ thuật

Một số hình ảnh trao đổi với phụ huynh

